

ПЕРЕДМОВА

Я – медик, працюю в галузях неврології та захворювань мозку. Але в основному я зосереджений на патопсихології – царині, де мене вважають справжнім знавцем своєї справи. Я тісно співпрацюю з двома головними клініками Нью-Йорка та отримав чимало нагород тут – в Америці, а також за кордоном. Пишу, ризикуючи, що мене впізнають, не через честолюбство, а тому, що хочу поділитися з вами кількома непересічними подіями, за якими я мав змогу споглядати як професіонал і щодо яких маю певні наукові міркування.

Я ризикую, що мене впізнають, тому Lovell – не моє справжнє прізвище. Це – псевдонім, як і решта імен героїв цієї оповідки. З часом ви зрозумієте, чому все саме так, а не інакше.

І все ж, я твердо налаштований кинути світло на факти і спостереження, що містяться в моїх нотатках під заголовком «Диявольські ляльки мадам Менділіп», і нехай весь світ дізнається правду. Звісно, я міг би представити всю доступну інформацію у вигляді доповіді одній із медичних спільнот, але надто добре уявляю, як мої колеги на все це можуть відреагувати, та з якою підозрою, жалем чи навіть відразою сприймуть мої спостереження, які цілком суперечать усталеним законам причинно-наслідкового зв'язку.

Але тепер я запитую себе, прибічника традиційної медицини, чи не існує на світі інших причин, відмінних від тих, що ми визнаємо? Сили та енергії, яким ми вперто протистоїмо, бо не знаходимо їм логічного пояснення через обмеженість власного розуму. Енергії, що поселилися в

іншій реальності – фольклорі та давніх традиціях усіх народів, які ми, невігласи, вважаємо міфом та забобоном.

Мудрість – наука надзвичайно прадавня. Зародившись на зорі історії, вона не може зникнути безслідно, бо вічна. Таємна мудрість, чиє темне полум'я оберігають жерці і жриці, що віками передають її з покоління в покоління. Темне полум'я заборонених знань, що палало в Єгипті ще до з'яви знаменитих пірамід; у храмах, чії руїни покояться в пустелі Гобі; відоме синам Ада, яких, за словами арабів, Аллах перетворив на камінь за чаклунство десять тисяч років тому, задовго до того як Авраам блукав вулицями Уру Халдейського; відоме в Китаї, а також тибетським ламам, шаманам бурятських степів та магам південних морів.

Темне полум'я зловісної мудрості, що згущувало тіні похилених у роздумах каменів Стоунхенджа; яке пізніше годувалося з рук римських легіонерів; яке, хтозна-чому, набиралося сил у середньовічній Європі, і все ще палає, все ще живе та могутнє.

Та досить цих довгих передмов. Почну з того місця, де чорна мудрість, якщо то була вона, вперше кинула на мене свою тінь.

Розділ 1

НЕВІДОМА СМЕРТЬ

Підіймаючись сходами клініки, я чув, як годинник пробив першу ночі. Зазвичай я вже сплю о такій порі, та мене цікавила одна справа, і Брайл, мій помічник, якраз напередодні зателефонував мені, щоб повідомити про певні зрушення, які я хотів дослідити. То була ніч на початку листопада. На мить я затримався на горішній сходинці, щоб помилуватися на яскраві зорі. І саме в цей час до входу клініки під'їхав автомобіль.

Поки я стояв і розмірковував про те, хто б це міг бути, ще й о такій порі, з автомобіля вискочив чоловік. Він окинув уважним поглядом безлюдну вулицю, а тоді навстіж відчинив дверцята автомобіля. З'явився ще один чоловік. Вони згорбилися, ніби дістаючи щось із середини авто, а тоді враз випросталися, і я побачив між ними третього, котрого вони тримали за плечі, чи радше волокли за собою. Голова його звисла на груди, а тіло безвольно хиталося.

Тоді з авто вийшов четвертий.

Я впізнав його. То був Джуліан Рікорі – славнозвісний мафіозі, який збив неабиякі статки під час дії сухого закону. Навіть якби я не бачив його раніше, то все одно впізнав би зі світлин на шпальтах газет. Худий, високий, завжди бездоганно вдягнений сивочолий чоловік, який скидався радше на джентльмена, ніж на злочинця, яким його всі вважали.

Весь цей час я стояв у тіні непомічений, а тоді зробив крок уперед. Двоє, обтяжені своєю ношею, різко зупинились, мов ті мисливські собаки. Вільними руками вони сягнули до кишень своїх пальт. Цей жест не віщував нічого доброго.

– Я – доктор Ловелл, – поквапився я назватись. – Працюю тут. Проходьте.

Не сказавши нічого у відповідь, вони не зводили з мене очей. Тоді поперед них вийшов Рікорі. Він також тримав руки в кишенях. Окинувши мене оком, він кивнув тим двом; я відчув, як напруга спала.

– Я вас знаю, докторе, – сказав він добродушно надто правильною англійською. – Проте ви випробовуєте долю. Моя вам дружня порада: не робіть жодних різких рухів у присутності тих, кого ви вперше бачите, особливо вночі, особливо в цьому місті.

– Але я знаю вас, містере Рікорі.

– Тоді, – він злегка усміхнувся, – ви тим паче вчинили неправильно. А моя порада в такому разі ще доречніша.

На якусь мить запала незручна мовчанка. Нарешті він заговорив:

– І будучи тим, ким я є, я краще почуватимусь за дверима вашої клініки, аніж тут, на вулиці.

Я відчинив двері. Двоє чоловіків зайшли всередину разом зі своєю ношею, а вслід за ними – я та Рікорі. Щойно переступивши поріг клініки, я віддався своїм професійним інстинктам і підійшов до чоловіка, якого волочили ті двоє. Вони швидко презирнулися з Рікорі. Той кивнув. Я підняв голову чоловіка.

Мене наче струмом вразило. Його очі були широко розплющені. Він не був мертвий чи без свідомості, але на його обличчі застигла така гримаса жаху, яку я за роки спілкування з пацієнтами, божевільними й не дуже, бачив уперше. То був не просто страх. То був безмежний жах. Його блакитні очі з розширеними зіницями немов крапками знаків оклику доповнювали емоції на його обличчі. Вони дивилися на мене, крізь мене і далеко поза мене. Та все ж, здавалося, вони дивились всередину – так, наче жахіття, яке вони взріли, стояло водночас позаду і спереду них.

– Власне! – Рікорі уважно за мною спостерігав. – Власне, докторе Ловелл, і мені цікаво, що ж такого побачив чи пережив мій друг, що тепер ось так виглядає? Я дуже хочу дізнатися правду і ладен викласти за це значну суму. Звичайно, я хочу, щоб мого друга вилікували, але буду з вами відвертий, докторе Ловелл. Я віддав би все на світі, аби ті, що з ним таке зробили, не вчинили зі мною так само

– не зробили мене таким як він, не змусили бачити те, що бачить він, та відчувати те, що відчуває він.

За моїм знаком до нас підійшли санітари і поклали пацієнта на ноші. Якраз надійшов черговий лікар. Рікорі торкнувся мого ліктя.

– Я чимало про вас знаю, докторе Ловелл, – сказав він. – Тому хочу, щоб ви цілком взяли цю справу у свої руки.

На мить я завагався.

А він серйозно провадив далі:

– Чи не могли б ви на деякий час відмовитися від усіх інших справ і цілком присвятити себе цій? Можете залучати до роботи інших, а про гроші не турбуйтеся.

– Хвилинку, містере Рікорі, – перебив я його. – У мене є пацієнти, від яких я не можу просто так відмовитись. Я разом із доктором Брайлем присвячу справі стільки часу, скільки зможу викроїти. А ваш друг буде під постійним наглядом людей, в яких я цілком впевнений. Таке вас влаштує?

Він кивнув, хоч я й бачив, що такі умови йому не зовсім до вподоби. Я попросив влаштувати пацієнта в ізольованій палаті, а сам тим часом зайнявся заповненням необхідних паперів. Рікорі назвав ім'я чоловіка – Томас Пітерс і заявив, що не знає нікого з його рідні, тому взяв на себе всю відповідальність, назвавшись його найближчим другом. Вийнявши пачку грошей, він витягнув звідки купюру в тисячу доларів і простягнув мені – на «покриття попередніх витрат».

Я запитав у Рікорі, чи не хотів би він бути присутнім під час огляду. Він ствердно кивнув. А тоді перекинувся кількома словами з двома чоловіками, і ті стали на сторожі обабіч дверей клініки. Разом із Рікорі ми рушили до палати, куди помістили нашого пацієнта. Санітари прив'язали його до регульованого ліжка, де він лежав, накритий простирадлом. Брайл, за яким я послав, схилився над Пітерсом, сповнений рішучості, але вочевидь спантеличений. Я був надзвичайно радий, що до справи також залучили медсестру Волтерс – дуже здібну та відповідальну дівчину. Брайл глянув на мене і сказав:

– Очевидно, його отруїли.

– Можливо, – сказав я у відповідь. – Та навіть якщо це так, я вперше зустрічаюся з такою отрутою. Подивіться на його очі.

Я закрив повіки Пітерса. Але щойно прибрав із них руку, як вони почали повільно підійматись, і він знову дивився широко розплющеними очима. Кілька разів я намагався їх закрити, та очі щораз розплющувалися знову, сповнені невимовного жаху.

Я взявся оглядати пацієнта. Все його тіло було в'яле, від м'язів до суглобів. Я подумав, що воно таке ж м'яке, як у ляльки. Здавалося, його нерви відмовились працювати. Проте не було ніяких ознак паралічу. Тіло також не реагувало на жодні сенсорні подразники, хоч я й стимулював його нервові закінчення. Єдиним зрушенням була реакція пацієнта на яскраве світло, коли його розширені зіниці трохи звузилися.

До палати зайшов патологоанатом Госкінс, щоб взяти кров на аналіз. Щойно він закінчив, я ретельно оглянув тіло пацієнта і не побачив будь-яких проколів, ран, синців чи саден. У Пітерса було волохате тіло, тож я, з дозволу Рікорі, поголив йому груди, плечі, ноги і навіть голову. На його тілі не було жодних ознак того, що отруту ввели підшкірно. Я промив йому шлунок і взяв кілька проб з його органів виділення, зі шкіри зокрема. Я оглянув його ніс та горло, але з ними все було гаразд; втім, я все ж взяв кілька мазків. Кров'яний тиск був низьким, температура трохи нижче норми; та це ще нічого не означало. Я ввів пацієнтові дозу адреналіну, на що не було жодної реакції. А це вже могло щось означати.

«Бідолаха, – подумав я. – Хай би що то було, я постараюся вбити в тобі це жахіття».

Я вколов йому мінімальну дозу морфії. Та ефекту було не більш як від води. Тоді я ввів йому максимальну дозу. Втім, він так і не заплющив очей, в яких вгніздилися переляк і жах. В його диханні та пульсі я також не помітив жодних змін.

Рікорі спостерігав за всім тим із неабияким інтересом. На той момент я зробив усе, що міг, і відверто сказав йому про це.

– Більше я нічого не можу зробити, поки не отримаю результатів аналізів. Правду кажучи, я нічого не розумію. Я

ще ніколи не мав справи з хворобою, яка спричиняє такий стан.

– Але доктор Брайл, – почав він, – говорив щось про отруту...

– Це всього лиш припущення, – квапливо втрутився в розмову Брайл. – Як і доктор Ловелл, я нічого не знаю про отруту, що викликає такі симптоми.

Рікорі глянув на обличчя Пітерса й здригнувся.

– Тепер я мушу поставити вам кілька запитань, – сказав я. – Ваш друг хворів? Якщо так, то які ліки він вживав? Якщо він усе ж таки не хворів, то, можливо, скаржився на якийсь дискомфорт? Чи, може, ви помітили щось дивне в його поведінці?

– На всі ваші запитання в мене одна відповідь – «ні». – сказав він. – Весь минулий тиждень ми багато спілкувались, і Пітерс аж ніяк не скидався на людину, яку щось турбує. А сьогодні пізно ввечері ми балакали за легкою вечерею у мене вдома. В нього був чудовий настрій, коли раптом він затнувся на півслові, повернув голову, ніби дослухаючись до чогось, а тоді сповз із крісла на підлогу. Коли я підійшов до нього, він вже був у такому стані. Годинник показував близько пів на першу ночі, і я мерщій кинувся до вас.

– Що ж, – сказав я, – принаймні нам точно відомо, коли стався напад. А вам, містере Рікорі, немає сенсу залишатися тут, але, звісно, якщо ви хочете...

Деякий час він дивився на свої руки, погладжуючи акуратно підстрижені нігті.

– Докторе Ловелл, – нарешті заговорив він, – якщо цей чоловік помре, а ви так і не дізнаєтеся причини його смерті, я заплачу вам і клініці звичайну суму, але не більше. Якщо він помре і ви таки розберетеся, що до чого вже після його смерті, я пожертвую сто тисяч на добротинність, яку ви вкажете. Але якщо ви знайдете ключ до загадки і вчасно вилікуєте мого друга, ці сто тисяч – ваші.

Ми дивились на нього, не розуміючи, а коли до нас нарешті дійшла вся щедрість його пропозиції, я ледь стримував гнів.

– Рікорі, – сказав я, – ми з вами належимо до різних сві-

тів, та я все ж постараюся, хоч це й складно, пояснити вам у ввічливій формі. Я зроблю все можливе, щоб з'ясувати, яке лихо спіткало вашого друга, і спробую вилікувати його. Але так само я б чинив, якби ви обидва були останніми жебраками. Він мені цікавий лише як проблема, яку я, лікар, повинен вирішити. Ви ж особисто мене анітрохи не цікавите. Ні ви, ні ваші гроші. А на вашу пропозицію я не пристану, будьте певні. Вам усе зрозуміло?

Він зовсім не образився.

– Тому я понад усе хочу, щоб саме ви взялися його лікувати, – сказав він.

– Тоді гаразд. Тепер скажіть, де я можу вас знайти, раптом що?

– З вашого дозволу, – сказав він, – я б хотів, щоб тут цілодобово перебували мої, так би мовити, представники. Їх буде двоє. Тож, якщо я вам раптом знадоблюся, передайте їм, і я одразу ж приїду.

У відповідь я усміхнувся. Та він говорив серйозно.

– Ви нагадали мені, – сказав він, – що ми живемо в різних світах. Ви робите все, щоб вам безпечно велося у вашому світі, а я живу так, щоб звести до мінімуму небезпеки в моєму. Я б нізащо не наважився зайти на вашу територію, докторе Ловелл, і вказувати вам, як боротися з вашими небезпеками. У мене й своїх достатньо. І я бороню себе як тільки можу.

Його прохання, звісно, було незаконним. Але мені подобався Рікорі і я добре розумів його позицію. Він це бачив, тому далі наполягав на своєму.

– За моїх людей можете не турбуватися, – запевнив Рікорі. – Вони не завдадуть вам жодних клопотів. І якщо мої підозри виявляться безпідставними, вони стануть вашим щитом та опорою. Але вони, як і ті, хто їх замінитиме, повинні чергувати в палаті вдень і вночі та супроводжувати Пітерса всюди, хоч куди б його повезли.

– Гаразд, я цим займуся, – сказав я.

Тоді, на його прохання, я послав санітара вниз до дверей. Він повернувся з чоловіком, якого Рікорі залишив на варті. Рікорі щось шепнув йому на вухо, і чоловік вийшов. Згодом надійшло ще двоє, а я тим часом пояснив усю делікатність

ситуації черговому лікарю, отримавши від нього дозвіл на їхнє перебування в клініці.

Ті двоє були гарно вдягнені, чемні, але їхні міцно стулені уста і холодний погляд видавали настороженість. Один із них кинув оком на Пітерса.

– Господи! – видихнув він ледь чутно.

Палата була наріжною з двома вікнами, одне з яких виходило на дорогу, а інше – на бічну вулицю. Окрім вікон були ще двері, що вели у коридор; а в маленькій ванній не було жодного віконця. Я помітив, як Рікорі та двоє інших ретельно оглянули кімнату, при цьому тримаючись подалі від вікон. Тоді Рікорі запитав, чи можна вимкнути світло. Я зацікавлено кивнув. Коли в палаті запанувала цілковита темрява, всі троє підійшли до вікон та уважно оглянули дві вулиці з висоти шостого поверху. З боку дороги не було нічого, крім парку, а з іншого боку навпроти височіла церква.

– Пильнуйте цей бік, – сказав Рікорі, вказуючи на церкву. – Можете ввимкнути світло, докторе.

Він пішов до дверей, а тоді обернувся.

– У мене багато недругів, докторе Ловелл, а Пітерс був моєю правою рукою. Якщо на нього напав один із моїх ворогів, то лиш для того, щоб зробити мене вразливішим. Або, можливо, тому що не мав змоги завдати мені прямого удару. Я дивлюся на Пітерса, і вперше в житті я, Рікорі, боюся. Я не хочу бути наступним, не хочу дивитися в очі смерті!

Я аж охнув! Він настільки точно описав те, що я відчував, але ніяк не міг дібрати правильних слів.

Узявшись за клямку дверей, він на мить завагався.

– І ще одне. Якщо хтось зателефонує й питатиме про стан здоров'я Пітерса, дозвольте одному з моїх охоронців відповісти на дзвінок. Якщо хтось особисто до нього навідається, можете впускати, але тільки по одному в разі, якщо відвідувачів буде кілька. Якщо придуть так звані Пітерсові родичі, знову ж таки, нехай мої люди самі з ними зустрінуться і як слід про все розпитають.

Рікорі потиснув мою руку і відчинив двері палати. Там на нього чекало ще двоє охоронців, у супроводі яких він пішов геть. Дивлячись йому вслід, я бачив, як він швидко перехрестився.

Зачинивши двері, я зайшов назад до палати і глянув на Пітерса.

Якби я був віруючим, то також би перехрестився. Вираз його обличчя змінився. З лица його зник вираз жаху і тривоги. Він усе ще ніби дивився крізь мене і в себе, але то був погляд, сповнений якогось злого очікування – настільки злого, що я мимоволі озирнувся, чи бува не підкрадається до мене ззаду якась почвара.

Але позаду мене нікого не було. В темному кутку біля вікна сидів один із охоронців Рікорі й уважно стежив за парапетом церковної кривлі навпроти. Інший тихо сидів біля дверей.

Брайл та медсестра Волтерс стояли з іншого боку ліжка. Вони не могли відвести погляду від Пітерса, чиє лице заціпеніло від жаху. А тоді я побачив, як Брайл повернув голову, намагаючись щось вгледіти, як оце я щойно.

Раптом очі Пітерса набули свідомого виразу. Здавалося, він бачив нас і все навколо. В його очах зблиснула якась диявольська радість. Не божевільна, а саме диявольська. То був погляд диявола, який довго скнів у засланні далеко від рідного пекла і неочікувано повернувся назад.

Чи, може, то був погляд диявола, якого зі свистом вигнали з пекла, щоб він нав'язував свою думку деінде?

Я чітко усвідомлюю, наскільки ненауковими й фантастичними є ці порівняння. Але я не в змозі по-іншому описати цю дивну зміну.

Тоді раптом цей вираз щез, немов клацнув затвор фотоапарата, а на зміну йому прийшов знайомий вираз жаху й тривоги. Я полегшено перевів подих, бо здавалося, ніби зло, яке щойно панувало тут, нарешті відступило. Медсестра тремтіла, Брайл напружено запитав:

– Може, ще дозу морфію?

– Не треба, – сказав я. – Хочу, щоб ви стежили за його станом без медикаментозного втручання. А я тим часом навідаюсь до лабораторії. Пильно стежте за ним до мого приходу.

Я спустився вниз до лабораторії. Госкінс звів на мене свій погляд.

– Поки що все в нормі. Я б сказав, відмінне здоров'я. Але я ще не закінчив.

Я кивнув у відповідь, хоча й підозрював, що інші аналізи також нічого не покажуть. Та почергова зміна гніву, страшного очікування і моторошної радості в очах і на обличчі Пітерса мене лякала набагато більше, ніж я хотів у цьому зізнаватися. Вся ця ситуація мене неабияк гнітила. У мене було неприємне відчуття, ніби я стою за дверима, які вкрай важливо відчинити, але до яких не те що немає ключа, а навіть годі знайти замкову шпарину. Я знав, що робота за мікроскопом часом дозволяє мені ширше поглянути на ту чи іншу проблему. Тож я помістив під мікроскоп кілька мазків Пітерсової крові, зовсім не сподіваючись знайти там щось цікаве, а лиш для того, щоб трохи розвіятися й позбутися прикрих думок.

Вивчаючи четвертий мазок, я раптом усвідомив, що натрапив на щось надзвичайне. Коли я швиденько перевернув скельце з мазком, у поле мого зору потрапило біле тільце. Звичайнісіньке біле тільце, але з іскрою всередині, яке світилося, мов маленька лампочка!

Спершу я подумав, що то, можливо, якийсь світловий ефект, але жодні маніпуляції з освітленням ніяк не вплинули на цю іскорку. Я протер очі й глянув знову. А тоді погукав Госкінса.

– Скажіть, ви нічого дивного не помічаєте?

Глянувши у мікроскоп, він здригнувся, а тоді, так само як я, почав експериментувати з освітленням.

– Що ви бачите, Госкінсе?

Усе ще вдивляючись в лінзу мікроскопа, він мовив:

– Лейкоцит із кулькою світла всередині. Його не пригнічує яскраве освітлення, але й приглушене світло теж не додає йому яскравості. Загалом, тільце як тільце, якби не ця жаринка всередині.

– Але ж це неможливо, – сказав я.

– Звісно, – погодився він, вставши з-за мікроскопа. – Але вона там є!

Я помістив мазок під мікроманіпулятор, сподіваючись відділити тільце від кульки світла. Як тільки я торкнувся його кінчиком маніпуляційної голки, воно немов вибухнуло, а світло розійшлося по поверхні скла, як спалах від блискавиці.

Від світла не залишилося й сліду.

Ми переглянули інші мазки. Ще двічі ми натрапляли на кульку світла, але тільки щоразу вибухало, залишаючи по собі дивне мерехтіння, а потім – і взагалі нічого.

У лабораторії задзвонив телефон. Госкінс підняв слухавку.

– Вас терміново хоче бачити Брайл.

– Не зупиняйтеся, Госкінсе, – сказав я і поспішив до Пітерса. Зайшовши всередину, я побачив білу як стіна медсестру Волтерс, що із заплющеними очима стояла спиною до ліжка, і Брайла, який схилився над пацієнтом, прикладаючи стетоскоп до його грудей. Я поглянув на Пітерса і став як укопаний. Моє серце закалатало в нападі незрозумілої паніки. На його обличчі застиг вираз злісного очікування, тільки ще страшнішого. А потім його змінила диявольська радість, але ще моторошніша. Та це тривало всього лиш кілька секунд. Його лице знову набуло звичного виразу очікування та страхітливої радості. А тоді знову все стрімко помінялося. Ці емоції то спалахували, то гасли на Пітеровому обличчі, як ті крихітні світила в його кров'яних тільцях. Брайл мовив кризь зуби:

– Його серце зупинилося три хвилини тому! Він мав бути мертвим, але ось, послухайте.

Тіло Пітерса випросталося й напружилось. З його вуст долинав якийсь звук – його душив сміх – низький, але надзвичайно проникливий і жорстокий сміх диявола. Охоронець, що сидів біля вікна, зірвався на ноги, аж з гуркотом перекинулося крісло. Пітерс перестав сміятися, а його тіло знову обм'якло.

Хтось відчинив двері, і я почув голос Рікорі:

– Як він, докторе Ловелл? Я не міг заснути... – він побачив Пітерсове обличчя.

– Матір Божа! – прошепотів він, впавши на коліна.

Я бачив його лиш упівка, бо не міг відвести погляду від обличчя Пітерса. То було лице демона, що шкірив зуби і зловтішався, демона без краплі людяності, що втік із пекла якогось божевільного митця Середньовіччя. Блакитні очі тепер злісно й пильно дивилися на Рікорі.

А тоді руки мертвого ворухнулися, зігнувшись у ліктях, вони почали поволі підводитись, розчепірюючи паль-

ці, мов ті пазурі, раптом тіло під простирадлом заворушилося...

Нарешті я отямився від цього жахіття, вперше за стільки часу я розумів, що тут коїться: трупне задубіння після смерті, яке, на моє здивування, відбувалося надто стрімко.

Я підійшов до тіла і закрив повіки, сховавши від світу його злі очі, а тоді накрив простирадлом його страхітливе лице.

Я глянув на Рікорі. Він усе ще стояв навколішки і молився. Біля нього на колінах також молилася медсестра Волтерс, обіймаючи його однією рукою за плечі.

Годинник пробив п'яту ранку.

Розділ 2

ЗАПИТ

Я запропонував Рікорі поїхати з ним додому, і, на моє здивування, він охоче згодився. Нещасного всього тіпало. Ми мовчки їхали в супроводі його охоронців. А я все ніяк не міг стерти з пам'яті Пітерсове лице.

Я дав Рікорі міцне снодійне, залишивши того під вартою охоронців, а сам поїхав на його авто у клініку на розтин.

Коли я прибув, тіло Пітерса вже забрали до моргу. За словами Брайла, тіло задубіло менш ніж за годину, а це дуже мало. Я підготував усе необхідне для розтину і разом із Брайлем поїхав додому кілька годин передрімати. Важко передати словами те особливо неприємне враження, яке на мене справила вся ця пригода. Можу лиш сказати, що я не менш радів товариству Брайла, ніж він – моєму.

Прокинувшись, я все ще почувався пригнічено, хоча вже трохи краще. Близько другої ми почали розтин. Трохи повагавшись, я зняв простирадло із Пітерсового тіла і був вражений. На його лиці не залишилося й сліду від того демонічного вишкіру. Спокійне, без жодної зморшки обличчя не могло належати людині, яка нещодавно билася в агонії фізичного та душевного болю. Я підняв його руку, таку ж в'ялу, як і все його тіло; задубіння минуло.